

Yashil IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

2024

No 2

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

74-91 xalqaro daraja
ISSN: 2992-8982

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Elektron nashr. 598 sahifa.

E'lon qilishga 2024-yil 29-fevralda ruxsat etildi.

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, t.f.d., prof., O'zR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, i.f.d., O'zR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri o'rinbosari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, i.f.d., prof., O'zR Oliy Majlisi qonunchilik palatasi deputati
Axmedov Sayfullo Normatovich i.f.n., professor, MIM akademiyasi rektori
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, i.f.d., prof., TDIU YoMMMIB birinchi prorektori
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, i.f.d., prof., TDIU Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektori
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, i.f.d., prof., "O'IRIAM" ilmiy tadqiqot markazi direktori – prorektor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, i.f.d., TMI professori
Samadov Asqarjon Nishonovich, i.f.n., TDIU professori
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, t.f.d., Rossiya xalqlar do'stligi universiteti professori
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, i.f.d., prof., Xalqaro "Nordik" universiteti rektori
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, f.f.d., TDIU professori
Axmedov Ikrom Akramovich, i.f.d. TDIU professori
Po'latov Baxtiyor Alimovich, t.f.d., profesor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, i.f.d., TDIU professori
Isakov Janabay Yakubbayevich, i.f.d., TDIU professori
Musyeva Shoirazimovna, SamDu IS instituti professori
Axmedov Javohir Jamolovich, i.f.f.d., "El-yurt umidi" jamg'armasi ijrochi direktori o'rinbosari
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, t.f.f.d., TAQU katta o'qituvchisi
Xalikov Suyun Ravshanovich, i. f. n., TDAU dotsenti
Kamilova Iroda Xusniddinovna, i.f.f.d., TDIU dotsenti
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, i.f.f.d., TDIU dotsenti
Rustamov Ilhomiddin, f.f.n., Farg'ona davlat universiteti dotsenti
Fayziyev Oybek Raximovich, i.f.f.d. (PhD), Alfraganus universiteti dotsenti
Sevil Piriyeva Karaman, PhD, Turkiya Anqara universiteti doktoranti
Mirzaliyev Sanjar Maxamatjon o'g'li, TDIU mustaqil tadqiqotchisi
Utayev Uktam Choriyevich, O'zR Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farxod, O'zR Bosh prokuraturasi iqtisodiy jinoyatlarga qarshi kurashish departamenti bo'limi boshlig'i
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, TDIU katta o'qituvchisi

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, i.f.d, TDIU dotsenti
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, i.f.f.d, TDIU dotsenti
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, i.f.d., TMI dotsenti
Babayeva Zuhra Yuldashevna, TDIU mustaqil tadqiqotchisi

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

MUNDARIJA

Ilm-fanga baxshida umr Baxtiyor Islamov	8
Kichik biznesni rivojlantirishda “yashil” iqtisodiyotni keng tatbiq qilishning ahamiyati Gulnora Abdurahmonova Kalandarovna, Sanjar Baxodirovich G’oipnazarov	10
Brand Capital as a Determinant of Institutional Prestige and Student Choice in the Higher Education System ... Zufarova Nozima Gulamiddinovna	16
Inson va atrof-muhit dialektikasi: nomutanosiblik ko’rsatkichlari va ekologik muammolar Butaboyev Maxammadjon Tuychiyevich, Maxmudov Nosir Maxmudovich	24
Yashil budjetlashtirish va uni O’zbekistonda joriy etish istiqbollari Meyliev Obid Raxmatullayevich, Gofurova Kamola Xayrulla qizi	30
Iqtisodiyotda ta’lim va fan integratsiyasining asosiy yo’nalishlari Yormatov Ilmidin Toshmatovich	35
Transport vositalari va yo’llar turizm transport infratuzilmasini rivojlantirishning muhim omilidir Agzamov Shaxboz Akmalovich	39
Bank xizmatlarini raqamlashtirish orqali samaradorligini oshirish A. X. Salamov	44
Biznes-reja baliqchilik xo’jaligi rivojlanishi uchun asos sifatida Dosmurotova Shaxista Kengashovna	48
Mamlakatning investitsiyaviy jozibadorligi va uning lizing munosabatlari rivojlanishi bilan bog’liqligi Axmediyeva Aliya Toxtarovna	55
Turizmni rivojlantirish imkoniyatlari Ziyadullayev Ilhom Narkabilovich	63
Tijorat banklari depozit operatsiyalari samaradorligini oshirish muammolari va ularni bartaraf etish yo’llari Shamsiyev Nodir Muratovich	67
Hududlarni rivojlantirishda xorijiy investitsiyalarning samaradorligini oshirish masalalari Shagazatov Oybek bahodirovich	72
Hududlar biznes muhitini rivojlantirish va samarali boshqarish yo’nalishlari Davlatov Sanjar Abdimannonovich	76
Ijtimoiy rivojlanish xulq-atvor paradigmasida yoshlarning tadbirkorlik faoliyatini tartibga solishning nazariy asoslari Mirzatov Baxtiyor Toxirovich	80
Korxonalar innovatsion faoliyatida raqamli transformsiyaning muhim yo’nalishlari Yuldasheva Kamola Miraliyevna	84
O’zbekistonda agroturizmni rivojlantirishning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmini takomillashtirish (Buxoro viloyati misolida) Yoriyeva Farangiz Murodillayevna	89
Innovatsion tadbirkorlik muhitini kompleks baholashda xalqaro tashkilotlar tajribasi Nazarova Umida Avazovna	94
Turizm faoliyatini davlat tomonidan tartibga solish samaradorligini oshirishning ayrim usullari Mirzaxodjayev Alisher Botirovich	98
Globallashtirish sharoitida transchegaraviy suv resurslardan samarali foydalanishni boshqirish Mirzayev Musurmon Umidullayevich	103
Surxondaro viloyati iqtisodiyotida kichik biznes va tadbirkorlikning o’rni va ahamiyati Fayziyeva Aziza Azamat qizi	108
Ta’lim muassasalarida xarajatlarni moliyaviy nazorat etishning samaradorligi tahlili Eshonqulov Davlatjon Rajabboyevich	113
Ta’minot zanjirini boshqarishda transport logistikasi usullarini takomillashtirish Zoxidova Nazokat Berdimurot qizi	119
Blokcheyn texnologiyasida xavfsizlik masalalari Mamadiyarov Zokir Toshtemirovich	123
Развитие цифровой трансформации банковского сектора Республики Узбекистан Абдурахманова Матлуба Махаммадиновна	129

Asosiy fondlarni hisoblash va baholash usullarini takomillashtirish istiqbollari.....	135
Rixsimbayev Odiljon Qobiljonovich	
Marketingda tovar harakati tizimini optimallashtirish va modellashtirish	141
Sherzod Xolmurodovich Pardayev, Kamola Abdujabborovna Pardayeva	
Iqtisodiy rivojlanish uchun strategik taqsimlash strategiyalari:	
Investitsion Fond Portfellarning qiyosiy tahlili.....	148
Sultonboeva Munira bahodirovna	
Soliq munosabatlarining ijtimoiy-iqtisodiy ahamiyati: ilmiy-nazariy qarashlar.....	154
Axrorov Zarif Oripovich, Saidmurodov Feruz Sodiqjon o'g'li	
Взаимосвязь инвестиционной стратегии с оценкой эффективности инвестиционного проекта	159
С. С. Алиева, А. Назаров	
Erkin iqtisodiy zonalarining faoliyati va boshqaruv mexanizmini takomillashtirish.....	167
Sheraliyeva Saida Azatovna	
Xizmat safari xarajatlari hisobining huquqiy asoslari	170
Ergashev Sarvar Xudoynazarovich	
Инклюзивное образование и его особенности.....	175
Зайнутдинова Умида Джалоловна	
Jismoniy shaxslarning mol-mulk va yer soliqlarini hisoblash va undirish samaradorligini oshirish yo'llari.....	179
Qurbonov Muxiddin Abdullayevich	
Mamlakatda soliq qarzdorligi vujudga kelishining asosiy sabablari va ularni qisqartirish yo'llari.....	184
Hakimov Ulug'bek Furqat o'g'li	
Mulk qiymatini baholash tushunchasi, baholash obyektlari, baholanadigan qiymat turlari.....	188
Izbosarov Boburjon Bahriddinovich, Yoqubboyev Ilhomjon G'ulomjon o'g'li	
O'zbekistonda sug'urta xizmatlarining zamonaviy transformatsiyasi.....	193
G. Adilova	
Biznes subyektlarida samaradorlik masalalarini o'yinlar nazariyasi usuli bilan baholash.....	197
Mardiyev Nurali	
Yengil sanoatda "lean production" konsepsiyasini tatbiq etishning amaliy jihatlar.....	203
Yaxyayeva Inobat Karimovna	
Soliq salohiyatini baholash usullari va ularning tadbirkorlik subyektlari faoliyatiga ta'siri tahlili	207
Borotov Sharofiddin Jumaqul o'g'li	
Ko'chmas mulk bozorini baholashning institutsional asoslari	213
Ishonqulov Nizamjon Fayzullayevich	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida turizm xizmatlarini rivojlantirishning asosiy yo'nalishlari.....	221
Amriyeva Shaxzoda Shuxratovna	
O'zbekistonning bank-moliya tizimi hamda unda Islom moliyasi	
instrumentlarini jalb etishdagi joriy tendensiyalar	226
Eshimov Alisher Dasmurodovich	
Tashqi savdoda notarif usullarni qo'llashning iqtisodiy oqibatlarini aniqlash	
metodologiyasi (rivojlangan davlatlar tajribasi).....	234
Norqobilov Akobir Iso o'g'li	
Reklama xizmatlari va uning subyektlar samaradorligini oshirishdagi imkoniyatlari.....	240
Rabbimov Elbek Abdulloyevich	
Ijtimoiy siyosatni amalga oshirishda sog'liqni saqlash tizimini moliyalashtirish asoslari	245
Imonqulov Nuriddin Qo'shmon o'g'li	
Tijorat banklari biznes ekotizimini rivojlantirishning nazariy asoslari.....	250
Shoymardonov Orziqul Jo'ra o'g'li	
Majburiy tibbiy sug'urtaning vujudga kelishi va o'ziga xos xususiyatlari.....	256
Kenjayev Soxib Sayfiyevich	
O'zbekiston Respublikasida zamonaviy soliq ma'murchiligini joriy etish orqali budjet-soliq siyosati	
samaradorligini yanada oshirish.....	260
Yuldasheva Shaxnoza Xojiakbar qizi	
Jahon iqtisodiyotining barqaror rivojlanishida derivativlar bozorining roli	266
Shokirov Mirkamol Mirolim o'g'li	
Boshqaruv hisobida mas'uliyat markazlarini tashkil etish masalalari.....	274
Sobirov Otabek Olimjonovich	

Davlat moliyasini boshqarishda moliyaviy nazorat usullaridan samarali foydalanish yo'llari	277
Kultayev Farxod Shavkatovich	
Tijorat banklari foydasi va rentabillik ko'rsatkichlariga ta'sir etuvchi omillar tahlilini takomillashtirish	281
Normo'minov Temurbek Sheraliyevich	
O'zbekiston Respublikasida tijorat banklari aktivlar sifatini oshirish yo'llari	284
To'ychiyev Otabek Shamshiyevich	
Venchur kapitalining mohiyati va O'zbekistonda venchur tizimini rivojlantirishning institutsional asoslari.....	288
Tadjibayeva Nigora Gulomjonovna	
Innovatsiyalar: zamonaviy iqtisodiyot uchun innovatsion faoliyatni qo'llab-quvvatlash zarurati.....	293
Malikova Dilrabo Muminovna, Tursunov Jahongir Ulug'bek o'g'li	
Budjet daromadlarining shakllanishida egri soliqlarning ta'sirini ko'p omilli ekonometrik modellashtrishda tahlil qilish.....	297
Abdunazarova Shahnoza Norqo'chqor qizi	
Aksiyadorlik jamiyatlarida investitsion jozibadorlikni oshirish yo'llari	302
Abdullayev Boburjon Akbaraliyevich	
Barcha tadbirkorlik subyektlariga teng raqobat sharoitini yaratishda soliq imtiyozlarining o'rni	306
Akbarov Akmalxon Akrom o'g'li	
Hisob siyosati va unda biologik aktivlar hisobini yoritib berish tartibini takomillashtirish	310
Mirzayeva Nargiza Batirovna	
Talabalarning oilali bo'lishiga ta'sir etuvchi omillarga iqtisodiy baholashda yangicha yondashuv.....	314
O. U. Shomurodov, A. A. Suyarov, Z. U. Uroqov, J. S. Urazov, A. T. Ablahatov	
Ways to Use the Experience of Foreign Countries in Creating a Beneficial Business Environment for Entrepreneurship And Improving Taxation	319
Mukhlisa Ikramova	
Aholi turmush darajasini oshirishda moliyaviy savodxonlikning o'rni va iqtisodiy rivojlanishga ta'siri	325
Yusupov Muhammadali Soxib o'g'li, J.D. Xojiyev	
Temir yo'l sanoat korxonalarida ijtimoiy-mehnat munosabatlarini boshqarish bo'yicha xorijiy tajriba.....	329
Kadirova Sharofat Amonovna	
Механизм внедрения аутсорсинговой деятельности в АО “Ўзтемирйўлийловчи”	332
Н. Э. Кахорова	
Kichik biznes va xususiy tadbirkorlikni yanada rivojlantirish investitsiyalarni jalb qilishda xorijiy mamlakatlar tajribasi	337
Sharipov Bobur Anvar o'g'li	
“STEKLOPLASTIK” MJCHning bozordagi strategik holatini tahlil qilish	342
Musyeva Shoira Azimovna	
Agrar sektorda ekologik toza mahsulotlarni ishlab chiqarishning nazariy masalalari	348
M. Sh. Nazarova, Z. S. Kazakova	
Methodological Foundations of Bank Lending and Classification of Factors Affecting the Features of Obtaining Loans.....	353
Raxmanova Laylo bahodirovna, A. Karimova	
Agrosanoat klasterlarda tovar-moddiy zaxiralar samaradorligini KPI orqali baholash uslubiyati.....	357
Toshpo'latov Azizbek Shermuxamadovich	
Faol tadbirkorlar faoliyatida kambag'al oilalarni iqtisodiy-ijtimoiy holatini yaxshilash imkoniyatlari.....	362
Salamov Ibrohim, Nazarova Maryam Sharifovna, Kazakova Zulayxo Saloxiddinovna, Jonibekov Faxriddin Beknazarovich, Kudratov Rizo Turdibayevich, Ulmasova Oygul Baxtiyorovna, Xamdanova Nasiba Ablakulovna, Xudayberdiyeva Ma'rifat Umarovna	
Xo'jalik yurituvchi subyektlar strategiyasi tahlilining o'ziga xos xususiyatlari	369
Tursunova Shaxnoza Farxod qizi	
Процессы цифровизации АО “Hududgazta'minot”	373
Хусанов Кахрамон Нишонович	
O'zbekistonda aholi turmush darajasini oshirish yo'llari.....	378
Abdullayeva Madina Kamilovna, Eldorbekov G'ofurbek Iskandarbek o'g'li	
Aholi farovonligini oshirishda tadbirkorlik subyektlari uchun kredit tizimini takomillashtirish mexanizmi.....	381
Bobayev Isroiljon Abdinabiyeich	
Mamlakatga jalb qilingan xorijiy kapitalning tovarlar va xizmatlar importi salohiyatiga ta'sirini ekonometrik modellar bilan baholash.....	386
Saydullayev Azamat Jo'raqul o'g'li	

O'zbekistonda bank xizmatlari raqobatbardoshligini baholash mazmuni va o'ziga xos xususiyatlari.....	394
Sh. Madraimov	
Kapital bozorida sug'urta kompaniyalar institutsional investor sifatida	397
Xasanova Lola Mamasharifovna	
Yangi O'zbekiston strategiyasida institutsional islohotlarni yanada chuqurlashtirish va ko'p funksiyali raqamlashtirishning ilmiy asoslari	400
B. B. Berkinov	
O'zbekiston Respublikasi tijorat banklari orqali jinoiy yo'l bilan olingan daromadlarni legallashtirish mexanizmlari.....	409
G'afurov Umidjon Bahodir o'g'li	
Rivojlangan mamlakatlarda keksa fuqarolarning bandligini oshirish kam ta'minlangan aholi qatlamini qo'llab-quvvatlash usuli sifatida (Yaponiya tajribasi misolida).....	413
Karimov Bekzodjon Ilxomovich	
Tashqi savdoni oshirishda boj-tarif siyosatini takomillashtirish mexanizmlari	420
Pardayev Ilhomjon G'ulomjon o'g'li	
Финансы или корпоративные финансы	426
Уринов Бобур Насиллоевич	
In Ensuring Economic Development in the Country Green Economy and its Features	432
Akhunova Shakhistakhon Nomonjanovna, Abdusattorova Mokhirabonu Abdugoppor kizi	
Tijorat banklarining investitsiya faoliyatini rivojlantirish yo'nalishlari	437
Jo'rayev O'ktam Panji o'g'li	
Сокращение уровня бедности в Узбекистане.....	443
Амирджанова Ситора Суннат кизи	
Paxtachilik sohasida ishlab chiqarish jarayonlari samaradorligini oshirishning innovatsion yechimlari va uning foydaga ta'sirini baholash	448
S. B. Inoyatov	
Tijorat banklarida muammoli kreditlar bilan ishlash amaliyotidagi muammolar va ularni barataraf etish yo'llari	453
Maxmudov Rahimjon Hamid o'g'li	
Mahalliy budjet daromadlarining nazariy va ilmiy asoslari	460
O'lokulova Feruza Mansurovna	
Kambag'allikni qisqartirish – aholi turmush farovonligini ta'minlashning muhim omili	463
Usmanov Baxodir Baxtiyorovich	
Raqamli marketingni rivojlantirish zaruriyati	469
Xalmuxamedova Zebaxon Babaxanovna	
Tijorat banklari o'rtasidagi raqobatni rivojlantirish orqali fond bozorida aksiyalar narxini barqarorligini ta'minlash istiqbollari	473
M. Yuldosheva	
Konchilik sanoati korxonalarida innovatsion faoliyatni rivojlantirish mexanizmlarining ilmiy-nazariy asoslari	480
Kurbanova Mehriniso Nematjanovna	
O'zbekistonda banklar moliyaviy xizmatlari va ular sifatining amaldagi holati tahlili	487
Mirzayev Mirza Abdullayevich	
Oliy ta'lim muassasalarining iqtisodiy samaradorlikning raqobatbardoshligini institutsional tahlil qilish mexanizmi.....	492
Saydullayeva Saodat Abdumajidovna	
Integrasiya sharoitida to'qimachilik sanoatining rivojlanishi	499
Ziyayeva Muhtasar Mansurdjanovna	
Auditorlik tekshiruvini tashkil etish va o'tkazish jarayonlarini takomillashtirish	503
Karamatova Noiba Husnitdinovna	
Davlatning iqtisodiy xavfsizligini ta'minlashning nazariy jihatlarini	510
Mamatov Mamajan Axmadjonovich	
Экономическое сознание и экономическое мышление: теоретический анализ.....	517
Пардаев Мамаюнус Каршибаевич, Мухаммедов Мурод Мухаммедович	
O'zbekiston respublikasi tijorat banklari tomonidan qurilish korxonalarini kreditlashni takomillashtirish yo'llari	522
Sultanov Baxram Begdullayevich	

Роль искусственного интеллекта в современных технологиях медиаобразования в высших учебных заведениях.....	526
Самигова Гуландом Абдужаббаровна	
Talabalarga moliyaviy yordam dasturlari va ularning ta'lim sifatiga ta'siri	534
Mirzayeva Muhlisa Ubaydullo qizi	
Mintaqaviy investitsion jozibadorlik va investitsion siyosat: nazariy talqin	539
Muminov Akmal Tulkunovich	
Mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyotida oliy ta'lim tizimining ta'siri	543
Nasimov Adiz Azamat o'g'li, Baxtiyorova Jasmina Jasurovna, Axrorov Zarif Oripovich	
Respublikada fermer xo'jaliklarga xizmat ko'rsatishni rivojlantirish va agroxizmatlar bozorini davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash imkoniyatlari	548
Shukurov Ilxom Safarboyevich	
Turli mamlakatlarda oliy ta'limni moliyalashtirish yo'llari	555
Umarova Moxigul Maxmayunus qizi	
Dehqonchilikni innovatsion asosda rivojlantirishning xorijiy tajribasi	560
Yuldashev G'iyos Turabekovich	
Tijorat bank xizmat turlarini islomiy bank xizmatlari orqali rivojlantirish istiqbollari	564
Bayjanova Gozsal Sarsengaliyevna	
Qishloq xo'jaligi mahsulotini baholash va hisobga olishning uslubiy jihatlarini takomillashtirish	570
Boltayev Abror Sayitmuradovich	
Секреты интересного урока в начальной школе	577
Гараева Олеся Владимировна	
Iqtisodiyotni barqaror rivojlanishda yashil iqtisodiyotning o'rni	580
Ibragimova Gulchehra Toxirovna	
Mahsulot va xizmatlarni raqamli transformatsiyasini amalga oshirish algoritmi	584
Kucharov Abrorjon Sobirjanovich, Bobojonov Azizjon Babaxanovich, Abdurakhmonov Abdumalik Abdurashidovich	
O'zbekiston Respublikasining soliq tizimi mamlakatda yashirin iqtisodiyot ulushini qisqartirish vositasi sifatida	591
Nabiyev Feruz Nurmurodovich	

IQTISODIYOTDA TA'LIM VA FAN INTEGRATSIYASINING ASOSIY YO'NALISHLARI

Yormatov Ilmidin Toshmatovich

Iqtisodiyot fanlari nomzodi,
Farg'ona politexnika instituti Menejment kafedrası dotsenti

Annotatsiya: Ushbu maqolada iqtisodiyotni muvaffaqiyatli rivojlantirish uchun ta'lim va fan o'rtasidagi hamkorlikning ahamiyati o'rganilgan. Muallif iqtisodiyotda ta'lim va fan integratsiyasining o'zaro ta'siri innovatsiyalarga, barqaror iqtisodiy rivojlanish va iqtisodiy bilimlarni shakllantirish kabi turli jihatlarini ko'rib chiqadi. Shuningdek, maqolada O'zbekistonning bu boradagi tajribasi ko'rib chiqilib, ta'lim va ilm-fan muvaffaqiyatli integratsiyalashuvining asosiy omillari aniqlangan.

Kalit so'zlar: innovatsiya, barqaror rivojlanish, yashirin iqtisodiyot, hamkorlik, ta'lim, fan, iqtisodiyot, integratsiya, muvaffaqiyat, tajriba.

Abstract: In this article, the article explores the importance of cooperation between education and science for successful economic development. The author considers various aspects of the interaction of the integration of education and science in the economy, such as innovation, sustainable economic development and the formation of economic knowledge. Also, the article examines the experience of Uzbekistan in this regard and identifies the main factors of successful integration of education and science.

Key words: innovation, sustainable development, hidden economy, cooperation, education, science, economy, integration, success, experience.

Аннотация: В данной статье исследуется значение сотрудничества образования и науки для успешного экономического развития. Автор рассматривает различные аспекты взаимодействия интеграции образования и науки в экономике, такие как инновации, устойчивое экономическое развитие и формирование экономических знаний. Также в статье рассматривается опыт Узбекистана в этом отношении и определяются основные факторы успешной интеграции образования и науки.

Ключевые слова: инновации, устойчивое развитие, скрытая экономика, сотрудничество, образование, наука, экономика, интеграция, успех, опыт.

KIRISH

Zamonaviy dunyoda ta'lim va ilm-fanning integratsiyalashuvi iqtisodiyot hamda jamiyat taraqqiyotida tobora muhim ahamiyat kasb etmoqda. Ta'lim va ilm-fan har qanday davlatning muvaffaqiyati va raqobatbardoshligini belgilovchi ikkita asosiy komponentdir. Ularning o'zaro ta'siri innovatsiyalar, iqtisodiy o'sish va ijtimoiy taraqqiyot uchun qulay muhit yaratishi mumkin. Ta'lim mehnat bozorining tez o'zgaruvchan sharoitlariga moslasha oladigan va innovatsion rivojlanish jarayonida faol ishtirok eta oladigan malakali mutaxassislarni shakllantirishda hal qiluvchi rol o'ynaydi. Fan, o'z navbatida, taraqqiyotning dvigateli bo'lib, yangi texnologiyalarni yaratish, mavjudlarini takomillashtirish va hozirgi davrning dolzarb muammolariga javob topish imkonini beradi [1; 81-86].

Iqtisodiyotda ta'lim va fanning integratsiyasi faoliyatning turli sohalarida yuqori natijalarga erishishning qudratli vositasidir. Ta'lim muassasalari va ilmiy muassasalar o'rtasidagi o'zaro hamkorlik bilim, tajriba va innovatsiyalar almashinuviga yordam beradi, bu esa ta'lim sifatini oshirish, ilmiy tadqiqotlarni takomillashtirish va iqtisodiy o'sishni rag'batlantirishga xizmat qiladi.

ADABIYOTLAR TAHLILI

Ta'limda integratsion yondashuvning zarurati: O'zbekiston Respublikasini rivojlantirish to'g'risidagi "Harakatlar strategiyasi"ning "Ijtimoiy sohani rivojlantirishning ustuvor yo'nalishlari" deb nomlangan 4-qismining 4.1. bandida yaqin besh-yilda aholini ish bilan bandligi va real daromadlarini izchil oshirish, buning uchun esa

“yangi ish o‘rinlarini yaratish hamda aholining, eng avvalo, o‘rta maxsus va oliy o‘quv yurtlari bitiruvchilari bandligini ta‘minlash”^[2] kabi vazifalar belgilab qo‘yilgan edi.

Sh.M.Mirziyoyevning “Yangi O‘zbekiston strategiyasi” nomli asarida sifatli ta‘lim – inson kapitalini rivojlantirishning hal qiluvchi omili to‘g‘risida gapirib, bunda uzluksiz ta‘lim tizimi uchun milliy o‘quv dasturini joriy etish, ta‘lim sifatini oshirish va raqobatbardosh kadrlar tayyorlash masalalariga alohida e‘tibor berib o‘tgan ^[3; 464 b.]. Bu masalalarni bugungi mehnat bozori tamoyillari asosida hal etishda “fan-ta‘lim-ishlab chiqarish” innovatsion hamkorligini amalga oshirish muhim masalalardan biri hisoblanadi.

Xususan, davlatimiz rahbari Sh.Mirziyoyev raisligida joriy yilning 16-iyun kuni oliy ta‘lim tizimidagi ustuvor vazifalarga bag‘ishlangan videoselektor yig‘ilishida 4 ta ustuvor vazifani ko‘rsatib o‘tdi:

Birinchisi – oliy ta‘lim muassasalari boshqaruv kengashlarining rolini oshirish va kafedralar vakolatlarini kengaytirish.

Ikkinchisi – o‘quv jarayonini bozor talablariga moslashtirib, ishlab chiqarish bilan uzviyligini ta‘minlash va talabning o‘z ustida ishlashi uchun muhit yaratish.

Uchinchisi – oliy ta‘lim muassasalarining ilmiy salohiyatini oshirish, ilm-fan va innovatsiyani rivojlantirish.

To‘rtinchisi – professor-o‘qituvchilar va talabalar uchun qog‘ozbozlikni kamaytirish, sohani raqamlashtirish orqali byurokratiya va korrupsiyani keskin qisqartirish. Bu vazifalarni samarali bajarish uchun oliy ta‘lim muassasalariga akademik va tashkiliy-boshqaruv bo‘yicha mustaqil qaror qabul qilish vakolati berilishi ta‘kidlandi va amaliyotga tatbiq etilmoqda.

Shuningdek, integratsiyalashgan ta‘lim-tarbiya, fanlararo aloqalarning ayrim jihatlari mashhur pedagoglarning (Y. Komenskiy, O. Lokk, I. Gerbart, M. Pestalossi, K. Ushinskiy va boshq.), didaktiklarning (Zverev, MA Oanilov, V.N. Maksimova, S.P. Baranova, M.N. Skatkin va boshq.), psixolog olimlarning (E.N. Kabanova, Meller, N.F. Talizina, Y.A. Samarina, G.I. Vergeles), medist olimlarning (M.R. Lvov, V.G. Goreskiy, N.N. Svetlovskaya, Y.M. Kolagin, G.N. Pristupova) ishlarida ko‘rib chiqilgan ^[4, 215-217].

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqotni amalga oshirishda ilmiy mushohada, statistik jadvallardan, qiyosiy tahlil, ma‘lumotlarni guruhlash, abstrakt-mantiqiy fikrlash, induksiya va deduksiya usullaridan foydalangan holda iqtisodiyotni muvaffaqiyatli rivojlantirish uchun ta‘lim va fan o‘rtasidagi hamkorlikning ahamiyati va boshqa ularning asosiy jihatlarini aks ettirish bo‘yicha fikr va mulohazalar shakllantirildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Ta‘limning fan bilan integratsiyadagi roli. Ilmiy tadqiqotlar olib borish, innovatsiyalarni ishlab chiqish va amaliyotda qo‘llashga qodir malakali mutaxassislarni shakllantirishning asosi hisoblanadi. Ta‘lim talabalarga nafaqat nazariy bilimlarni, balki ilmiy sohada muvaffaqiyatli ishlashlari uchun zarur bo‘lgan amaliy ko‘nikmalarni ham beradi. Ta‘limning fan bilan integratsiyalashuvdagi muhim rollaridan biri fanlararo yondashuvga ega bo‘lgan mutaxassislarni tayyorlashdir. Zamonaviy ilm-fan olimlardan bilimlarning turli sohalarida ishlashni va murakkab muammolarni hal qilish uchun turli fanlarni birlashtira olishni talab qiladi. Ta‘lim o‘quvchilarga o‘z sohasi bo‘yicha nafaqat chuqur bilim, balki keng dunyoqarash, tanqidiy fikrlash, axborotni tahlil qilish ko‘nikmasini shakllantirishi kerak ^[5; 118-124].

Bundan tashqari, ilmiy tadqiqotlarni rag‘batlantirishda ta‘lim muhim rol o‘ynaydi. Universitetlar va boshqa o‘quv muassasalari ko‘pincha ilmiy tadqiqot markazlarida talabalar va professor-o‘qituvchilar yangi loyihalar ustida ishlaydi, innovatsion texnologiyalarni ishlab chiqadi va kashfiyotlar qiladi. Ta‘lim ilmiy ijodkorlik, fikr va tajriba almashish uchun qulay muhit yaratishga yordam beradi, bu esa ilm-fan rivojiga xizmat qiladi. Demak, ta‘limning fan bilan integratsiyadagi o‘rni malakali mutaxassislarni tayyorlash, ilmiy izlanishlarni rag‘batlantirish va fanlararo yondashuvni rivojlantirishdan iborat. Ta‘lim ilm-fan bilan muvaffaqiyatli hamkorlik qilishning asosi bo‘lib, zamonamizning dolzarb muammolarini hal qilishga qodir innovatsion jamiyatni yaratishda muhim rol o‘ynaydi.

O‘zbekistonda ilmiy tadqiqot faoliyati va ularni ishlab chiqarishga joriy qilish bilan faol shug‘ullanayotgan bir qancha oliy o‘quv yurtlari va boshqa ta‘lim muassasalari mavjud:

1. Toshkent davlat texnika universiteti – axborot texnologiyalari, informatika, elektronika va boshqa turdosh sohalarda ilmiy tadqiqot markazlari mavjud.
2. O‘zbekiston davlat jahon tillari universiteti – universitet tilshunoslik, tarjima, madaniyatlararo muloqot va boshqa til fanlari bo‘yicha ilmiy tadqiqotlar olib boradi.
3. Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti – iqtisod, moliya, biznes va boshqa ijtimoiy-iqtisodiy fanlar bo‘yicha markaz va laboratoriyalar mavjud.

Farg'ona politexnika institutida ham texnika va texnologiyaning turli yo'nalishlarida ko'plab ilmiy-tadqiqot va ishlarni olib borilmoqda. Institutda olib borilayotgan ilmiy tadqiqotning asosiy yo'nalishlari qatoriga quyidagilarni kiritish mumkin:

- Energetika va elektrotexnika: energiya tejovchi texnologiyalarni, muqobil energiya manbalarini, elektr energetika tizimlarini ishlab chiqish.
- Mashinasozlik va materialshunoslik: yangi materiallarni ishlab chiqish, metallni qayta ishlash texnologiyalari, zamonaviy asbob-uskunalar yaratish.
- Axborot texnologiyalari: dasturiy ta'minotni ishlab chiqish, axborot tizimlari, kompyuter tarmoqlari, kiberxavfsizlik.
- Qurilish va arxitektura: qurilish materiallari, qurilish texnologiyalari, arxitektura dizayni sohasidagi tadqiqotlar.
- Ekologiya va atrof-muhitni boshqarish: suv va havoni tozalash, chiqindilarni yo'q qilish, tabiiy resurslardan barqaror foydalanish usullarini ishlab chiqish.

Shuningdek, Ishlab chiqarishda boshqaruv fakulteti qoshida "Hudud ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyotiga ko'maklashish ilmiy markazi" faoliyat olib bormoqda. Ushbu markaz oliy ta'lim muassasalari, ayniqsa, olimlar va tadqiqotchilarni mamlakat va mintaqa iqtisodiyotini barqaror rivojlantirish bo'yicha milliy maqsadlarga erishishda ishtirok etishiga qaratilgan. Hozirgi kunda iqtisodiyot, ijtimoiy hayot va atrof-muhitning turli yo'nalishlari bo'yicha tadqiqotlar olib borilmoqda, amaliyotda qo'llash uchun innovatsion yechimlar tavsiya qilishmoqda. Shuningdek, Markaz mahalliy kompaniya va tadbirkorlarni o'z mahsulot va xizmatlarini sotish uchun tovar birjalari hamda elektron tijoratdan foydalanish orqali realizatsiya qilishni rag'batlantirish, qo'llab-quvvatlash mexanizmlarini ishlab chiqish bo'yicha tadqiqotlar olib borish va ularni amaliyotda qo'llash yuzasidan tavsiyalar berilmoqda.

Iqtisodiyotda ilmiy tadqiqotlarning ahamiyati. Ilmiy tadqiqotlar zamonaviy iqtisodiyotda muhim o'rin tutadi, chunki u innovatsiyalar rivojlanishiga, mehnat unumdorligini oshirishga, hayot sifatini yaxshilashga va barqaror iqtisodiy o'sishga yordam beradi. Iqtisodiyot sohasidagi ilmiy tadqiqotlar iqtisodiy hodisalarning sabablarini aniqlashga, tahlil va prognozlashning yangi usullarini ishlab chiqishga, innovatsion mahsulot va xizmatlarni yaratishga yordam beradi. Iqtisodiyotdagi ilmiy tadqiqotlarning asosiy qadriyatlaridan biri iqtisodiy jarayonlarning rivojlanish qonuniyatlari va tendensiyalarini aniqlash qobiliyatidir. Ilmiy tadqiqotlar ma'lumotlarni tahlil qilish, eksperimentlar o'tkazish, modellar yaratish va prognozlar qilish imkonini beradi, bu esa iqtisodiy rivojlanish dinamikasini aniqroq tushunishga va asoslangan qarorlar qabul qilishga yordam beradi [6; 45-52].

Iqtisodiyotdagi ilmiy tadqiqotlarning yana bir muhim roli innovatsiyalarni rag'batlantirishdir. Ilmiy tadqiqotlar yangi texnologiyalar, boshqaruv usullari, mahsulot va xizmatlarni ishlab chiqishga ko'maklashadi. Bu esa korxonalar va umuman mamlakatning raqobatbardoshligini oshirishga yordam beradi. Ilmiy izlanishlar natijasida yaratilgan innovatsiyalar iqtisodiy o'sish, yangi ish o'rinlari yaratish, turmush darajasini oshirish va mahsulot sifatini yaxshilashning dvigateliga aylanishi mumkin.

Bundan tashqari iqtisodiyot sohasidagi ilmiy izlanishlar mehnat unumdorligini oshirishga yordam beradi. Ilmiy izlanishlar tufayli biznesni boshqarishning samarali usullari ishlab chiqiladi, ishlab chiqarish jarayonlari optimallashtiriladi, xarajatlar kamayadi va resurslardan foydalanish samaradorligi oshiriladi. Bu kompaniyalarga bozorda raqobatbardosh bo'lish imkonini beradi va ularning daromadlarining barqaror o'sishini ta'minlaydi [7].

Shunday qilib, ilmiy izlanishlar zamonaviy iqtisodiyotda muhim o'rin tutib, innovatsiyalarni rivojlantirish, mehnat unumdorligini oshirish va turmush sifatini yaxshilashga hissa qo'shmoqda. Ular iqtisodiy jarayonlarning qonuniyatlarini aniqlashga yordam beradi, yangi texnologiyalar va boshqaruv usullarini ishlab chiqishni rag'batlantiradi, shuningdek, barqaror iqtisodiy o'sishga hissa qo'shadi. Ilmiy tadqiqotlarga investitsiyalar iqtisodiyot va butun jamiyat kelajagiga kiritilgan investitsiyalardir.

Ta'lim va fan integratsiyasi muammolari. O'zbekistonda ta'lim va fan integratsiyasi milliy ta'lim, fan va innovatsiya tizimini rivojlantirishga qaratilgan muhim strategik vazifadir. Biroq bu jarayon kerakli natijalarga erishish uchun bartaraf etilish kerak bo'lgan bir qator muammolar va to'siqlar mavjud. O'zbekistonda ta'lim va fan integratsiyasining asosiy muammolari va ularni bartaraf etishning mumkin bo'lgan yo'llarini ko'rib chiqamiz.

Birinchi muammo moliyaviy cheklolardir. Ilmiy tadqiqotlar, ta'lim dasturlari, texnologik innovatsiyalar uchun yetarli mablag' ajratilmaganligi mamlakatda ta'lim va fanning rivojlanish sur'atlarini sekinlashtirishi mumkin [10; 45-51]. Muvaffaqiyatli integratsiya uchun ta'lim va fanga investitsiyalarni ko'paytirish, ilmiy tadqiqotlarni davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash va rag'batlantirish mexanizmlarini yaratish zarur.

Ikkinchi muammo – olimlar va o'qituvchilar o'rtasidagi o'zaro munosabatlarning yetarli emasligi. Muvaffaqiyatli integratsiya olimlar, o'qituvchilar va talabalar o'rtasida faol hamkorlikni talab qiladi. Bilimlarni almashish uchun platformalar yaratish, qo'shma loyihalar va tadqiqotlarni tashkil etish, o'quv seminarlari va mahorat saboqlari ko'rsillarini o'tkazish ta'lim va ilm-fan o'rtasidagi hamkorlikni yaxshilashga xizmat qiladi.

Uchinchi muammo – kadrlarning yetarli darajada emasligi. Muvaffaqiyatli integratsiya akademik bilimlarni amaliy tajriba bilan birlashtira oladigan yuqori sifatli mutaxassislarni talab qiladi. Pedagoglar, o'qituvchilar, ilmiy xodimlarni kasbiy tayyorlash va ularning malakasini oshirish tizimini rivojlantirish, shuningdek, o'qitish va o'qitish uchun malaka oshirish va almashinuv dasturlarini yaratish zarur.

To'rtinchi qiyinchilik – normativ hujjatlar va tashkiliy to'siqlar. O'zbekistonda litsenziyalashning murakkab tizimi, universitetlar va ilmiy institutlar o'rtasidagi o'zaro munosabatlarning moslashuvchan qoidalarining yo'qligi, ta'lim tizimidagi o'zgarishlarga yetarli darajada tayyor emasligi bo'lishi mumkin. Mavjud me'yoriy-huquqiy hujjatlarni tahlil qilish, ta'lim va fan integratsiyasi jarayonini soddalashtirishga qaratilgan o'zgartirishlar kiritish zarur.

O'zbekistonda ta'lim va ilm-fanning muvaffaqiyatli integratsiyasi moliyaviy qo'llab-quvvatlash, kadrlar tayyorlash tizimini rivojlantirish, olimlar va o'qituvchilarning o'zaro hamkorligini yaxshilash, shuningdek, normativ hujjatlar va tashkiliy to'siqlarni bartaraf etishni o'z ichiga olgan kompleks yondashuvni talab qiladi. Bu jarayon milliy ta'lim va ilm-fan tizimini rivojlantirish, shuningdek, jahon miqyosida mamlakat raqobatbardoshligini oshirishdagi ahamiyatini anglash muhim ahamiyatga ega ^[11; 12].

Ta'lim va fanning iqtisodiyotga integratsiyalashuvi zamonaviy dunyoda muhim o'rin tutadi, chunki bu mamlakatning barqaror rivojlanishi hamda raqobatbardoshligini oshirishga xizmat qiladi.

Ta'lim va ilm-fanni muvaffaqiyatli integratsiyalashuvining muhim omili moliyaviy qo'llab-quvvatlashdir. Moliyalashning yetarli emasligi tadqiqot, ta'lim dasturlari va innovatsiyalarni rivojlantirishga to'sqinlik qilishi mumkin. Shu bois ta'lim va ilm-fanga sarmoyalarni ko'paytirish, ilmiy tadqiqotlarni davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash va rag'batlantirish mexanizmlarini yaratish zarur.

Yana bir muhim jihat – olimlar, o'qituvchilar va talabalar o'rtasidagi faol hamkorlikdir. Bilim almashish uchun platformalar yaratish, qo'shma loyihalar va tadqiqotlarni tashkil etish, o'quv seminarlari va mahorat saboqlarini o'tkazish ta'lim va fan o'rtasidagi o'zaro hamkorlikni yaxshilashga xizmat qilmoqda.

Shuningdek, kadrlar tayyorlashga ham e'tibor qaratish lozim. Akademik bilimlarni amaliy tajriba bilan uyg'unlashtira oladigan yuqori malakali mutaxassislar ta'lim va fanni muvaffaqiyatli integratsiyalashuvida muhim ahamiyat kasb etadi. O'qituvchilar, pedagoglar va ilmiy xodimlarning kasbiy tayyorgarligi hamda malakasini oshirish tizimini rivojlantirish ko'zlangan natijalarga erishishga yordam beradi.

Normativ va tashkiliy to'siqlar ham ta'lim va fanni integratsiyalashuvini qiyinlashtirishi mumkin. Shu bois, mavjud me'yoriy-huquqiy hujjatlarni tahlil qilish, integratsiya jarayonini soddalashtirishga qaratilgan o'zgartirishlar kiritish hamda universitetlar va ilmiy – tadqiqot institutlarning o'zaro hamkorligi uchun yanada moslashuvchan qoidalar yaratish zarur. Umuman olganda, ta'lim va ilm-fanning samarali hamkorligi iqtisodiyotni rivojlantirish va aholi turmush darajasini oshirishning asosiy omili hisoblanadi. Shu bois mamlakatlar ta'lim va fan integratsiyasiga, ta'lim va ilmiy muassasalar o'rtasida muvaffaqiyatli hamkorlik qilish uchun shart-sharoit yaratishga, shuningdek, innovatsiyalarni rag'batlantirish va ilmiy tadqiqotlarni rivojlantirishga alohida e'tibor qaratishlari zarur.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Kozlov, A. I. (2015). Fan va ta'limning o'zaro ta'siri iqtisodiy rivojlanish omili sifatida. G.V.Plexanov nomidagi Rossiya iqtisodiyot universitetining axborotnomasi, (3), 81-86.
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining farmoni. (2017). 2017-2021 yillarda O'zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha Harakatlar strategiyasi PF-4947-son farmoni. Xalq so'zi.
3. Sh.M.Mirziyoyev (2022) Yangi O'zbekiston Strategiyasi". –Toshkent. –"O'zbekiston" nashriyoti. –464 bet.
4. Yo'ldoshev, A. (2022). Uyg'onish davri va uchunchi renessans poydevori: vorisiylik va o'ziga xoslik. Markaziy Osiyo uyg'onish davri ilm-fan va madaniyatini tadqiq etishning dolzarb muammolari xalqaro ilmiy anjumani.
5. Abdurahmonov, Sh.X.(2018). Ta'lim va fan integratsiyasi O'zbekiston iqtisodiyotini samarali rivojlantirishning asosi sifatida. "Innovatsion iqtisodiyot" ilmiy-amaliy jurnali, (4), 118-124.
6. Aliev, A. X. (2019). O'zbekiston iqtisodiyotiga ta'lim va fanning integratsiyalashuvi tajribasi. Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti Axborotnomasi, (1), 45-52.
7. Temirov, U. A. (2018). Ta'lim va fan integratsiyasi Rossiya iqtisodiyotining innovatsion rivojlanishining asosi sifatida. "Innovatsiya va sarmoya" ilmiy jurnali, (2), 96-102.
8. Sharipova, G. A. (2017). Raqamli iqtisodiyotda ta'lim va fan integratsiyasini rivojlantirish. Toshkent Davlat Pedagogika Universiteti Axborotnomasi, (3), 112-118.
9. Gavrilova, E. N. (2019). Ta'lim va fanning o'zaro ta'siri barqaror iqtisodiy rivojlanishning asosiy omili sifatida. Iqtisodiy strategiyalar, 4(1), 27-33.
10. Yermatov, I. T. (2019). К проблеме качества образования в высшем образовательном учреждении. Сборник материалов, 1, 541-544.
11. Yermatov, I. T. (2021). Ta'lim sifatini oshirishga qaratilgan ma'yoriy huquqiy hujjatlar va ularni ta'limda ilg'or pedagogik texnologiyalarni qo'llashning ayrim masalalari.– 227-229.
12. Yormatov I. . (2022). Sifatli kadrlar tayyorlashdagi ayrim muammolar. Евразийский журнал социальных наук, философии и культуры, 2(11), 83–86. извлечено от <https://www.in-academy.uz/index.php/ejsspc/article/view/4629>.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Xondamir Ismoilov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2024. № 2

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77)

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77) telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnalning ilmiyligi:

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi 336/3-
sonli qarori bilan ro'yxatdan
o'tkazilgan.